

Ledelsesvurdering 3. tertial 2013

1. Innledning

NHM har generelt en stram økonomisk situasjon hvor hovedutfordringene knytter seg til et betydelig etterslep over flere år når det gjelder manglende fornying av utstillinger, oppgradering av magasiner og bevaring av samlinger, samt generelt vedlikehold knyttet til bygningsmassen. Situasjonen er bl.a. utførlig beskrevet i Stortingsmeldingen; Tingenes Tale og i Riksrevisjonens undersøkelse av bevaringen og sikringen av samlingene ved statlige museer. I de siste års budsjetttildelinger fra Universitetsstyret har museene fått en varig budsjettstyrking på kr 10 millioner årlig, hvorav kr 7 millioner er bevilget til NHM. Sammen med øremerkede bevilgninger knyttet til REVITA og innsparinger som følge av innføringen av ordningen med MVA-refusjon for museumsvirksomheten, har dette gitt museet en styrket økonomi og et reelt handlingsrom for å kunne prioritere og iverksette tiltak for å gradvis redusere dette etterslepet.

2. Vurdering av status

a. Vurdering av status for oppnådde resultater/gjennomført aktivitet

NHM har fulgt opp ambisjonene i strategi- og årsplan, og planlagte aktiviteter er i hovedsak gjennomført som forutsatt.

På forskningsområdet har det vært god aktivitet og det forventes en fortsatt positiv utvikling når det gjelder antall publikasjoner og publikasjonspoeng. Fokus på publisering og formidling har høy prioritet, og for 2013 har museet videreført ordningen med å avsette egne budsjettmidler til publiseringstøtte for populærvitenskapelig skriftproduksjon. Med ambisjon om å heve forskningens kvalitet og kvantitet ytterligere, har museet reorganisert forskningsvirksomheten gjennom opprettelse av nye forskningsgrupper som formelt iverksettes fra 1.1.2014.

For å styrke den eksterne prosjektvirksomheten og tilrettelegge for økt tilgang på eksterne prosjektmidler, så har museet i tillegg ansatt en egen prosjektcontroller som tiltrådte rett før sommeren. Implementering av «Handlingsplan for innovasjon» er igangsatt.

Antall besøkende til museet og hagen er fortsatt god. Totalt antall besøkende til NHM var i 2013 på hele 709 tusen som er en økning på nær 50 tusen sammenlignet med 2012. Antall besøkende til utstillingene i museumsbygningene var 103 tusen hvilket er en liten nedgang sammenlignet med fjoråret. NHM har ikke hatt noen ny stor utstilling siden Hodejeger-utstillingen åpnet i april 2012. Vi åpnet Parasites – Life Undercover like før jul, og desember var faktisk en av de månedene der 2013 var bedre enn 2012. Videre ut over jubileumsåret har vi flere midlertidige utstillinger enn noen gang, og om bare noen uker åpner utstillingen Sexus, om hvorfor vi har kjønn.

Museet åpnet i april en egen sommerbutikk i tilknytning til hovedgården som ble veldig godt mottatt.

Status på bedre synliggjøring av universitetsmuseene inkl. sikring og bevaring av samlingene

Sikring og bevaring av samlingene:

I arbeidet med sikring og bevaring av samlingene, er overflyttingen av samlingsmateriale til nye lokaler på Økern i god rute. Ombygging og klargjøring av tilleggsarealer i kjelleren på Økern startet høsten 2013 og forventet innflytting er før jul 2014.

NHMs samlinger teller over 6 millioner objekter og omfatter 65 % av landets totale naturhistoriske samlinger. I tillegg kommer de levende plantesamlingene i Botanisk hage. Til sammen er 2,8 millioner objekter og observasjoner digitalisert, eller om lag 27 % av samlingene. Anbudskontrakt om massedigitalisering av general karplanteherbariet ble inngått før sommeren, og i løpet av året er 52 paller med materiale er oversendt Finland for fotografering. De har tatt 177000 bilder av dette materialet med foldere og herbarieark. Internt ved NHM er det i tillegg blitt foretatt digitalisering av rundt 3000 biologiske typer med meget høy digital kvalitet. Digitaliseringen vil bli gitt ytterligere fokus i 2014 i tråd med økt budsjettbevilgning til dette. De fleste basene er tilgjengelige via GBIF-portalen, og enkelte ligger også direkte tilgjengelig på NHMs nettsider. Digitalisering og bedre arbeids- og lagringsforhold medfører økt bruk av samlingene samt økt utlånsetterspørsmål. Dette er positivt og viser at satsningen gir ønskede resultater.

Fornyelse av basisutstillingene:

I arbeidet med fornyelse av utstillingene har det vært jobbet konkret med innholdskonsepter for 6 nye basisutstillinger; menneskets utvikling, vår dynamiske jord, mineraler og bergarter, meteoritter og solsystemet, livets utvikling, og oljeutstilling. Det samlede budsjettbehovet for realisering av disse utstillingene er beregnet til 90 millioner kroner.

Eiendomsavdelingen har siden gjennom året arbeidet med forprosjektering av den bygningsmessige rehabiliteringen av Waldemar C. Brøggers hus, og dette arbeidet er nå helt i slutfasen. Selve rehabiliteringen av Waldemar C. Brøggers hus ventes tidligst å bli igangsatt fra 1. halvår 2015, og det betyr samtidig at målet om fornyelse av basisutstillingene, som opprinnelig var fastsatt til innen 31.12.2013, må forskyves tilsvarende.

b. Status for den økonomiske situasjonen

Regnskapet for museets totaløkonomi viser ved utgangen av 3. tertial 2013 et samlet positivt akkumulert resultat på i overkant av 19,5 mill kr (i ubrukte midler). Vel 7,5 mill kr gjelder utsatt/forskjøvet aktivitet forbundet med basisvirksomheten og nær 12 mill kr knytter seg til museets prosjektvirksomhet (dvs. bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet) hvor prosjektinntektene i stor grad allerede er regnskapsført men hvor aktivitetene og kostnadene påløper senere. Periodens akkumulerte resultat er således mer å anse som en forpliktelse for fremtidig aktivitet enn et reelt fritt disponibelt resultat. Korrigert for fjorårets overføringer på kr 25,1 mill i ubrukte midler, så innebærer årets isolerte resultat for totaløkonomien et samlet resultat på nær kr 5,6 mill i merforbruk. Dette innebærer en reduksjon i overføringen av ubrukte midler til 2014, hvilket er i tråd med de ambisjonene som lå i årsbudsjettet for 2013.

De største avvikene i forhold til budsjett knytter seg i stor grad til basisvirksomheten, hvor det er noe utsatt og forskjøvet aktivitet sammenlignet med opprinnelig periodisering av budsjettet. Isolert sett viser basisøkonomien et resultat på 3,2 mill kr.

Når det gjelder museets prosjektvirksomhet (dvs. bidrags- og oppdragsfinansierte virksomhet), så viser regnskapet for 2013 et samlet akkumulert resultat på nær kr 12 mill. Sammenlignet med opprinnelig budsjett innebærer dette et avvik på vel kr 2,3 mill. Totaløkonomien til museet vurderes å være god og langtidsbudsjettet viser en positiv balanse i 2018.

c. Vurdering av vesentlige usikkerhetsfaktorer

Regnskapet for 3. tertial viser en god og forsvarlig utvikling sammenlignet med årsbudsjettet for 2013.

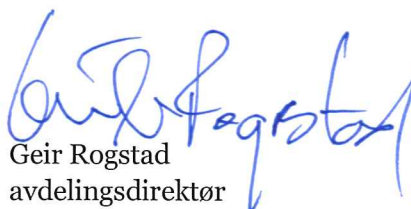
Når det gjelder gjennomføring av langtidsplanene så er det fortsatt usikkerhet knyttet til den videre utbygging av magasinene på Økern. NHM er helt avhengig av å øke leiearealene på Økern til totalt 7000 kvadratmeter for å kunne ivareta riksrevisjonens krav om tilfredsstillende sikring og bevaring av samlingene.

Lokalisering av samlingene til Økern gjør det samtidig mulig å gjennomføre en omfattende rehabilitering av Brøgger og Collets hus, som er en forutsetning for å kunne fornye utstillingene.

Dato: 30. januar 2013

Arne Bjørlykke
museumsdirektør

Geir Rogstad
avdelingsdirektør